

Ressenya bibliogràfica

Carme ALCOVERRO.

Llegir per escriure. Escriure per llegir. Tallers literaris a l'ensenyament secundari. Barcelona: Barcanova, 1993.



pedagogs fatus, pedants i insensats- traspuia un profund coneixement de la llengua i de la teoria literària, una gran entusiasme per la lectura, un gran amor per l'ensenyament, que et deixen amb la sensació d'haver fet una coneixença productiva, agradable i permanent.

No ha escrit el llibre i convé repetir-ho, un psicòleg o un pedagog que ha de fer currículum (generalment a partir de falsa ciència), sinó una excel·lent professora de llengua que, planejament, ens explica el que fa, el seu saber fer: "L'experiència ha consistit a fer llegir i escriure de gust els estudiants mitjançant el desenvolupament de tota mena de procediments i tècniques, de la tria d'uns recursos determinats i d'activitats que s'han després de la lectura i l'escriptura. [...] Cada setmana s'han repartit un plec de contes d'un o diversos autors, segons les activitats que es desplegaven [...] Habitualment una part de la sessió es destina a comentar algun dels contes llegits, sobre el qual sovint s'organitzen activitats d'escriptura. Hi ha un responsable

d'orientar el debat que, amb l'ajut del professor, es prepara la lectura més a fons. [...] Els estudiants acostumen a escriure un conte cada quinze dies i una ressenya mensualment, a banda d'altres pràctiques d'esquematzació i de síntesi. [...] Es corregeixen uns quants contes per setmana".

S'ha partit de contes -moderns, catalans i estrangers- "per la brevetat, que en facilita la lectura, el comentari i l'escriptura"; cal destacar aquí l'encert de la tria de contes (encara que cadascú n'hi trobarà a faltar algun dels seus; jo he pensat en Miquel Àngel Riera, en Truman Capote, en Bukowski...) No es deixa de banda l'assaig literari sobre el conte: se'n llegeixen, es fan ressenyes...

D'entre les tècniques, recursos, acti-

vitats..., destaquem - a més de la lectura setmanal i de la creació quinzenal de contes amb la subsegüent correcció, com si fos poc, a la qual es dedica un capítol- a) la comparació entre contes, b) la recerca de documentació, c) quan es llegeix Poe es treballen els procediments dilatoris de naturalesa sintàctica (aquest apartat és una petita meravella de treball textual, de la conjunció llengua-literatura de què parlàvem), d) amb Txèkhov es treballa la construcció del personatge i la puntuació, e) amb Melville, entre d'altres aspectes, la frase com a element nuclear per bastir la narració (el subratllat i el resum), f) la traducció, g) la reducció d'un conte a un esquema, amb Calders, h) etcètera, etcètera.

Estic convençut que Carme Alcoverro és una d'aquelles professores que els alumnes recorden amb reconeixement, i no n'hi ha per menys: a més de tot el que hem dit, els estudiants veuen els seus contes publicats a revistes, participen en programes juvenils de ràdio, debaten amb escriptors i traductors, fan sortides a fires de llibres i exposicions i visites a llibreries.

- Aquest llibre, és útil per als mestres de primària?

- A més de l'aplicabilitat que un mestre sàpiga obtenir per els seus al·lots de les diverses tècniques, activitats, procediments..., que s'expliquen al llibre, aquest és útil per als mestres, i per als que ho han d'esser: si ells mateixos fan la feina indicada (lectura habitual, escriptura creativa habitual, anàlisi lingüística, literària, cultural de l'obra, etcètera), seran molt més capaços d'aplicar aquestes tècniques i les que siguin i d'inventar-ne de noves.

Per acabar: qui vulgui passar gust de llegir sobre el llegir i l'escriure -sigui o no per ensenyar-ho- s'ha d'asseure amb aquest llibre (mentre el tinguin a les mans fareu més d'una visita als vostres prestatges per rellegir aquell conte que tant us va plaire).

Per usar una metàfora de moda avui: Bon Profit!

Antoni Artigues.
Palma (Catalunya), tardor del 93

Efectivament, "els estudiosos del text i els professors dels nivells baixos o mitjans -obligats per la necessitat d'engrescar els alumnes- són els que han fet escurçar distàncies entre la llengua i la literatura".

Com a fruit d'aquest fructuós i aparellament ha aparegut una caterva d'escrits sobre el llegir i l'escriure, uns de més sucosos i d'altres amb quatre obvietats resumibles en una octaveta. D'entre tots -i encara que no sigui l'únic dolç i suculent- vull destacar aquest de Carme Alcoverro.

La seva primeríssima qualitat és la d'esser un llibre ESCRIT PER LLEGIR: de lectura agradable, interessant i profitosa; per a sort del lector -i a diferència de tantíssims llibres de "didàctica" fets per